

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr. 04/2018 van 11 januari 2018

Betreft: aanvraag van de FOD Sociale Zekerheid om mededeling te krijgen van belastinggegevens uit het "IPCAL databestand" van de FOD Financiën met het oog op een onderzoek naar de opbouw van aanvullende pensioenen bij de actieve bevolking (AF-MA-2017-325)

Het Sectoraal comité voor de Federale Overheid;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid de artikelen 31 *bis* en 36 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) van de KULeuven ontvangen op 13/11/2017;

Gelet op de bijkomende toelichting ontvangen op 23/11/2017 en 29/11/2017;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning (rechtsoptvolger van de Federale Overheidsdienst Fedict) op 21/12/2017;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 11/01/2018, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. In opdracht van de FOD Sociale zekerheid voert het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) van de KULeuven een onderzoek uit naar de opbouw van aanvullende pensioenen bij de actieve bevolking. Het CeSO diende een aanvraag in namens de FOD Sociale zekerheid (hierna de aanvrager) om mededeling te krijgen van bepaalde gecodeerde persoonsgegevens van de FOD Financiën.
2. De aanvrager streeft ernaar bestaande administratieve gegevens te benutten voor beleidsondersteunend onderzoek over de opbouw van aanvullende pensioenen onder de actieve bevolking.
3. De aanvraag betreft belastinggegevens uit het "IPCAL databestand"¹ van de FOD Financiën.
4. De belastinggegevens uit het "IPCAL databestand" zullen, volgens de aanvraag, aangeleverd worden door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (hierna "de KSZ") in gecodeerde vorm, na koppeling met gegevens uit het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming enerzijds en met gegevens afkomstig van de databank DB2P (gegevens over de opbouw van de tweedepijlerpensioenen) beheerd door Sigedis vzw. De toegang tot de twee laatstgenoemde bronnen maakt het voorwerp uit van beraadslaging nr. 17/094 van 7 november 2017 van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid (hierna SCSZG)², daar het gaat op bronnen binnen het netwerk van de Sociale Zekerheid. De omvang van de steekproef wordt in voormelde beraadslaging afgebakend.
5. Onderhavige aanvraag handelt enkel over de toegang tot gegevens van de FOD Financiën.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID EN BEVOEGDHEID VAN HET COMITÉ

6. Krachtens artikel 36bis WVP, "vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)". In voorliggend geval wordt een elektronische toegang gevraagd tot

¹ IPCAL is een bestand voor het beheer van de individuele aangiften in de personenbelastingen.

² Beraadslaging SCSZG, afdeling Sociale Zekerheid nr. 17/094 van 7 november 2017 *over de mededeling van gecodeerde persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSo) in het kader van een onderzoeksproject "Valorisering administratieve databanken inzake aanvullende pensioenen"*

gegevens die zich in gegevensbanken van de FOD Financiën bevinden. Het Comité is derhalve bevoegd.

B. TEN GRONDE

1. FINALITEITSBEGINSEL

7. Artikel 4, § 1, 2°, WVP laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en de gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierna onderzoekt het Comité in welke mate deze voorwaarden voldaan zijn.
8. De gegevens worden aangevraagd met het oog op het uitvoeren van een studie naar de opbouw van aanvullende pensioenen bij de actieve bevolking met het oog op een analyse van de omvang en sociale verdeling van aanvullende pensioenen uit de tweede en derde pijler met de bedoeling op basis daarvan beleidsadvies te kunnen verstrekken.
Het Comité is van oordeel dat dit welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven doeleinden betreft en het brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op deze doeleinden mogen verwerkt worden.
9. In deze context moet ook geanalyseerd worden of het doeleinde van de aanvrager niet onverenigbaar is met het doeleinde waarvoor de gegevens door de FOD Financiën worden verwerkt. Het Comité wijst er op dat ongeacht het oorspronkelijk doel van de verwerking van de gegevens door de FOD Financiën, de verdere verwerking van deze gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden door de aanvrager hoe dan ook niet als onverenigbaar wordt beschouwd als de bepalingen van hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de WVP (hierna het KB van 13 februari 2001) worden nageleefd.
10. Hoofdstuk II van het KB van 13 februari 2001 voorziet in een cascade-systeem:
 - a. in principe dient wetenschappelijk onderzoek op basis van anonieme gegevens te gebeuren;
 - b. indien de onderzoeker weliswaar niet de identificatie van de betrokken personen nodig heeft, maar het gegevensverlies van de anonimisering niet aankan of via de bron toch terug moet kunnen voor aanvullende gegevens, volstaan gecodeerde gegevens;
 - c. indien er een transfert van persoonsgegevens met directe identificatie nodig is, moeten de betrokkenen niet alleen ingelicht worden over de voorgenomen transfer, maar ook hun uitdrukkelijke toestemming geven.

11. Het Comité stelt vast dat het voor de aanvrager niet mogelijk is om in het kader van dit project met “anonieme gegevens” in de zin van artikel 1, 5°, van het KB van 13 februari 2001 te werken, omdat hij over teveel gedetailleerde informatie dient te beschikken om de situatie van individuele personen te kunnen opvolgen en het risico op onrechtstreekse identificatie aldus niet volledig kan uitgesloten worden.
12. Het Comité maakt hierna dan ook toepassing van de procedure voor de verwerking van gecodeerde gegevens in het kader van wetenschappelijk/statistisch onderzoek, die voorzien wordt in de artikelen 7 tot en met 13 van het KB van 13 februari 2001
13. Het Comité stelt vooreerst vast dat voldaan wordt aan de artikelen 10 en 11 van het KB van 13 februari 2001³, aangezien de KSZ de rol van intermediaire organisatie zal vervullen.
14. Daarnaast vestigt het Comité er de aandacht op dat de KSZ en de aanvrager de gepaste technische en organisatorische maatregelen dienen te nemen om te beletten dat gecodeerde gegevens in niet-gecodeerde worden omgezet⁴.
15. Tot slot constateert het Comité dat de betrokkenen in principe zouden moeten geïnformeerd worden door de FOD Financiën of door de KSZ vooraleer laatstgenoemden de gegevens aan de aanvrager overmaken⁵. Gelet op de omvang van de steekproef (200.000 personen) en het feit dat geen exacte gegevens opgevraagd worden, maar gegevens ingedeeld per klasse (per schijf van 10 euro), is het Comité van oordeel dat toepassing kan gemaakt worden van het uitzonderingsregime⁶, dat inhoudt dat de verantwoordelijke voor de verwerking niet moet voldoen aan de informatieplicht indien deze verplichting onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost.
16. Gelet op het voorgaande, is het Comité van oordeel dat de geplande verwerking niet onverenigbaar is met de oorspronkelijke doeleinden (artikel 4, §1, 2° van de WVP).

³ “Art. 10. Ingeval verscheidene verantwoordelijken voor verwerkingen van persoonsgegevens verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden aan dezelfde derde(n) persoonsgegevens meedelen met het oog op de latere verwerking ervan voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, worden die persoonsgegevens voorafgaand aan die mededeling gecodeerd door een intermediaire organisatie.

In dit geval, wordt de intermediaire organisatie beschouwd als een verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van artikel 1, § 4, van de wet.

Art. 11. De intermediaire organisatie is onafhankelijk van de verantwoordelijke voor de latere verwerking van de persoonsgegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden.”

⁴ Artikel 12 van het KB van 13 februari 2001.

⁵ Artikel 9, §2, WVP.

⁶ Artikel 9, §2, 2de lid, a), WVP

2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

2.1. *Aard van de gegevens*

17. Artikel 4, § 1, 3°, WVP stelt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.
18. De aanvrager omschrijft welke variabelen noodzakelijk zijn in het kader van voorliggende studie: de aangiftegegevens van de bijdragen en premies ten aanzien van private pensioenen, de toegekende belastingvermindering voor langetermijnsparen. Voor elk van deze variabelen worden de overeenkomstige codes uit de belastingaangifte (inkomstenjaar 2014) opgesomd.
19. In bijlage bij deze beraadslaging wordt een gedetailleerd overzicht gegeven van de gegevens die zullen doorgegeven worden door de FOD Financiën.
20. In de aanvraag wordt deze doorgifte als volgt gemotiveerd:
De DB2P-databank en de IPCAL-databank databanken zullen worden gekoppeld aan andere administratieve gegevens uit het Rijksregister, de ARGO-databank en RSZ(PPO)-databank omwille van drie redenen:
Ten eerste zullen in het project de data over aanvullende pensioenen worden gekoppeld aan demografische en loopbaangerelateerde achtergrondkenmerken aanwezig in deze databanken. Ten tweede zouden we uitspraken willen doen over de dekkinggraad van aanvullende pensioenen bij bepaalde groepen gedefinieerd op basis van demografische en loopbaangerelateerde achtergrondkenmerken. Om deze dekkinggraden te berekenen is het ook noodzakelijk informatie te hebben over individuen die geen aanvullend pensioen opbouwen. Wat betreft de tweede pijler zijn deze gegevens niet aanwezig in de DB2P-databank. Tot slot willen we uitspraken doen over de fiscale kost van tweede- en derdepijlerpensioenen waarvoor gegevens uit IPCAL worden opgevraagd. Om de sociale verdeling van tweede- en derdepijlerpensioenen te bestuderen, worden gegevens uit de IPCAL-dataset aangevraagd. Uit de IPCAL-dataset worden de aangiftegegevens van de bijdragen/premies ten aanzien van private pensioenen opgevraagd, alsook de toegekende belastingvermindering voor langetermijnsparen.
21. Gelet op deze motivatie, is het Comité van oordeel dat de gegevens die door het FOD Financiën zullen gecommuniceerd worden, toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn (cf. artikel 4, § 1, 3°, WVP) in het licht van het doeleinde waarvoor ze zullen worden aangewend.

2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

22. Aangaande de bewaringstermijn van de gegevens herinnert het Comité er aan dat de gegevens niet langer bewaard mogen worden dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, § 1, 5°, WVP).
23. De aanvrager stelt een bewaartermijn van 5 jaar voor om volgende reden: "De exploitatie van deze gegevens wordt gevraagd om het project uit te voeren en de omvang en sociale verdeling van aanvullende pensioenen te onderzoeken. De gegevens moeten een redelijk periode worden bewaard om de berekeningen te kunnen repliceren."
24. Het Comité beschouwt dit als maximumtermijnen. Mocht het doeleinde reeds vóór het vervallen van die termijn zijn bereikt, dienen de gegevens nog voor afloop van deze termijn door de aanvrager en door de KSZ te worden bewaard onder een vorm die het niet mogelijk maakt om de betrokkenen te identificeren.

2.3. Frequentie van de toegang

25. De aanvrager verzoekt om een éénmalige toegang tot de gegevens van de FOD Financiën. Het Comité constateert dat dit gepast is met het oog op het vervullen van de opgegeven doeleinden.

2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

26. Volgens de aanvraag worden de door de FOD via KSZ meegedeelde gegevens uitsluitend intern gebruikt door CeSO, de verwerker aangesteld door de aanvrager, en een medewerker van het Federaal Planbureau aangesteld door de aanvrager om CeSO bij de uitvoering van het onderzoek te begeleiden. Voor het overige is er geen verdere mededeling aan derden.
27. Het Comité heeft hier in het licht van artikel 4, § 1, 3° WVP geen bezwaren tegen. Het Comité dringt er in dit verband wel op aan om de nodige maatregelen te nemen opdat enkel de behoorlijk gemachtigde personeelsleden toegang zouden krijgen tot deze gegevens.

2.5. Rapportage

28. Overeenkomstig artikel 23 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 mogen de resultaten van de verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden in beginsel niet worden bekendgemaakt in een vorm die de identificatie van de betrokken personen mogelijk maakt. Het Comité benadrukt dat onderhavige machtiging onder die voorwaarde wordt verleend.

3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

29. Het Comité herinnert eraan dat een eerlijke verwerking van gegevens een verwerking is die gebeurt op een transparante wijze.
30. Zoals hoger aangegeven (cf. supra randnummer 15), kan de aanvrager zich beroepen op een uitzondering op de informatieplicht ten aanzien van elke individuele betrokkene. Desalniettemin beveelt het Comité aan om zowel langs de kant van de FOD Financiën als langs de kant van de aanvrager, in een algemene transparantie te voorzien, door bijvoorbeeld op de website uitleg te verschaffen omtrent onderhavige doorgifte van persoonsgegevens.

4. BEVEILIGING

4.1. Op het niveau van de aanvrager

31. De aanvrager is in het netwerk van de sociale zekerheid opgenomen. Dit betekent dat hij beschikt over:
 - een consulent inzake informatieveiligheid waarvan de aanstelling voorgelegd werd aan het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid;
 - een veiligheidsplan met aanduiding van alle noodzakelijke middelen voor de uitvoering ervan.
32. De door de aanvrager genomen veiligheidsmaatregelen kunnen aldus als passend worden gekwalificeerd.
33. De aanvrager doet ook beroep op een verwerker. Het Comité herinnert er aan dat de WVP in dergelijke gevallen vereist dat de verantwoordelijke voor de verwerking zijn relatie met de verwerker vastlegt in een overeenkomst, die beantwoordt aan de vereisten van artikel 16, §1 van de WVP. Het Comité beveelt ook aan dat de verwerker zijn medewerkers een vertrouwelijkheidscontract zou laten ondertekenen.

4.2. Op het niveau van de FOD Financiën

34. Wat de FOD Financiën betreft, zijn er geen bijzondere opmerkingen aangezien deze elementen reeds werden onderzocht in voorgaande beraadslagingen.

OM DEZE REDENEN

het Comité

- 1° **machtigt** de aanvrager om toegang te krijgen tot de gevraagde gegevens die bij de FOD Financiën worden bewaard en dit om de doeleinden zoals omschreven in randnummer 8 te verwezenlijken, voor zover en voor zolang voldaan wordt aan de hierboven aangehaalde voorwaarden (zie randnummers 8, 14, 24, 27, 28 en 33);
- 2° **machtigt** de mededeling van de hogervermelde gecodeerde fiscale persoonsgegevens aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KULeuven voor zover en voor zolang de voorwaarden als beschreven in deze beraadslaging worden nageleefd;
- 3° **beslist** dat het zich het recht voorbehoudt om, in voorkomend geval op geregelde tijdstippen, de effectieve en duurzame toepassing te controleren van technische en organisatorische maatregelen die conform de stand van de techniek zijn en van aard om de risico's adequaat te dekken. In dit verband gebiedt het Comité de aanvrager iedere relevante wijziging in de beveiliging van de gemachtigde verwerkingen aan het Comité mee te delen.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Stefan Verschuere

BIJLAGE – Gedetailleerd overzicht van de gevraagde gegevens

Om de sociale verdeling van tweede- en derdepijlerpensioenen te bestuderen, worden gegevens uit de IPCAL-dataset aangevraagd. Uit de IPCAL-dataset worden de aangiftegegevens van de bijdragen/premies ten aanzien van private pensioenen opgevraagd, alsook de toegekende belastingvermindering voor langetermijnsparen. In de volgende alinea's beschrijven we achtereenvolgens de opgevraagde codes voor de bijdragen en de belastingverminderingen.

IPCAL code	Beschrijving
Bijdragen voor derdepijlerpensioenen	
A3530/ B3530	Premies die in aanmerking komen voor federale vermindering voor lange termijn sparen premies levensverzekeringen: contracten gesloten vanaf 1/1/1989
A3540/ B3540	Premies die in aanmerking komen voor federale vermindering voor lange termijn sparen premies levensverzekeringen: contracten gesloten voor 1/1/1989
A3610/ B3610	Betalingen voor pensioensparen
Bijdragen voor tweedepijlerpensioenen	
A2850/ B2850	Persoonlijke inhouding voor aanvullend pensioen groepsverzekering
A2830/ B2830	Inhoudingen voor aanvullend pensioen individuele voortzetting
A2570/ B2570	Niet ingehouden persoonlijke sociale bijdragen. RIZIV-contract geconventioneerde bedienden: storting AP fiscaal aftrekbaar als niet ingehouden sociale bijdragen
A4050/ B4050	Niet ingehouden persoonlijke sociale bijdragen: VAPZ bedrijfsleiders
A4080/ B4080	Persoonlijke bijdragen voor groepsverzekering of IPT bedrijfsleider
A4120/ B4120	Inhoudingen bedrijfsleider individuele voortzetting
A6060/ B6060	Beroepskosten andere: premies VAPZ zelfstandigen ondernemers die geen vrijberoepen zijn
A6560/ B6560	Sociale bijdragen VAPZ voor zelfstandigen vrijberoepers
A4510/ B4510	Meewerkende partners sociale bijdragen VAPZ

Belastingvermindering in geval van tweedepijlerpensioenen	
A7902/ B7902	Belastingvermindering lange termijn sparen levensverzekering, in de gewone aanslag, contracten gesloten vanaf 1/1/1989
A7903/ B7903	Belasting belastingvermindering lange termijn sparen levensverzekering, in de gewone aanslag, contracten gesloten voor 1/1/1989
A7978/ B7978	Berekening belasting federale vermindering I lange termijn sparen levensverzekering contracten gesloten vanaf 1/1/1989
A7979/ B7979	Berekening belasting federale vermindering I lange termijn sparen levensverzekering contracten gesloten voor 1/1/1989
A8085/ B8085	Berekening belasting federale vermindering II lange termijn sparen levensverzekering contracten gesloten vanaf 1/1/1989
A8086/ B8086	Berekening belasting federale vermindering II lange termijn sparen levensverzekering contracten gesloten voor 1/1/1989
A7911/ B7911	Belastingvermindering, in gewone aanslag, pensioensparen
A7982/ B7982	Berekening belasting federale vermindering I pensioensparen
A8089/ B8089	Berekening belasting federale vermindering II pensioensparen
A8645/ B8645	Belastingvermindering aan de bijzondere gemiddelde aanslagvoet langetermijnsparen basis, vermeerdering (art. 157-168)
A8646/ B8646	Belastingvermindering aan de bijzondere gemiddelde aanslagvoet langetermijnsparen vermindering, vermeerdering (art. 157-168)
Belastingvermindering in geval van derdepijlerpensioenen	
A7910/ B7910	Belastingvermindering in gewone aanslag groepsverzekering
A7959/ B7959	Berekening belasting federale vermindering I aanvullend pensioen
A8066/ B8066	Federale vermindering II aanvullend pensioen
A8042/ B8042	Belastingvermindering 30% langetermijnsparen voor persoonlijke bijdragen werknemers voor GV & zelfstandigen GV/IPT